

МЕТА

ЧАСОПІС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛІЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

• ЛЮТИЙ • 2012 РОКУ БОЖОГО • ЧИСЛО • 2/81 •

120 років від дня народження
патріарха Йосифа Сліпого

«... наш Патріархат ми вже маємо!»

Фрагмент «Заповіту» Блаженнішого
Патріарха Йосифа Сліпого

І вас, мої Возлюблені діти, благаю: Ніколи не відкажіться від Патріархату своєї Страдної Церкви, ви ж живі, існуючі її діти! Своє благання до вас скріплюю на оцьому місці власною рукою в 1975 р. написаною «Торжественною Заявою», яку ще раз повторюю:

«Бог створив людину і родину, Він є Творець також роду, племені і нації. Любове і прив'язання, якими зв'язана кожна чесна людська істота зі своєю родиною, належить також її народові і нації. Патріотизм і дбання про добро своєї нації вважались все за Богом дані обов'язки. Добро нації треба деколи боронити перед ворогами, чи внутрішніми чинниками, які в противному разі довели б до занедбання основних потреб народу. Та сама засада відноситься і до Церкви, а саме, що існує Богом даний обов'язок позитивно дбати про її добро, обов'язок і право боронити її проти будь-кого, що спричинив би їй шкоду. Наші предки старалися впродовж тисяча років держати зв'язок з Апостольським Римським Престолом, а в тисячу п'ятсот дев'ятдесять п'ятому і шостому році закріпили єдність із Католицькою Римською Церквою, під деякими умовами, що їх дотримання пообіцяли римські папи. Впродовж чотирьох століть ця єдність була посвідчена великим числом мучеників між українцями, і наші дні записані теж славно в анналах Церкви про цю оборону Святої Єдності нашими братами.

Апостольський Римський Престіл під впливом і властью урядовців Римської Курії, може, і в доброму намірі, взяв у 1970-х роках політичний курс, який спричинив болючий удар для нашої Церкви в Україні, а ще більше – для тієї частини нашої Церкви і Народу, що найшлися у вільному світі. Увесь християнський світ є свідком, що наші постійні перестороги і покірні аргументи, які ми предклали Папі Павлові VI, не брано до уваги».

Тому й сьогодні, коли стали відомими таємні документи про контакти між Апостольською Римською Столицею і Московською Патріархією, документи, що мають характер присуду смерті для Української Церкви, а разом з тим упокорююче вдаряють в саму Вселенську Христову Церкву, оглавлену Наступником Св. Апостола Петра, ще раз благаю, наказую і заповітую тобі, моє Духовне стадо:

«Браття, як діти світла ходіть... І не беріть участі в безплідних ділах тьми, але радше осуджуйте їх, бо що вони творять, соромно є їм говорити...» (Еф. 5, 8-11). До байдужих і незрячих кличу: «Встань, ти, що спиш, і воскресни з мертвих, і освітить тебе Христос...» (Еф. 5, 14). Ще і ще благаю вас усіх: «Будьте печаттю мого апостольства» (I Кор. 9, 2), «...бодріться, стійте в вірі, будьте мужні...» (I Кор. 16, 13), бо хоч ми «у всьому скорбні, та не здавлені, безнадійні, та не розпачливі, гонені, та не покинуті, повалені, та не загиблі» (II Кор. 4, 8-9).

«Ми стоїмо безповоротно на патріархальному устрою нашої Церкви», – сказав я у своєму Слові на закінчення нашого Синоду в 1969 р. (гл. Благовісник, Кн. 1-4, р. 1969, ст. 120). Ви, Дорогі мої Брати і Сестри, зрозуміли мої слова і, як добрі діти своєї Церкви, почали молитися за свого Патріарха, наєдині і спільно на Святій Літургії. Молитвою виявили ви свою зрілу християнську свідомість, бо молитва – це насамперед вислів повного довір'я до Божої помочі і непохитної віри в те, що Могутній Господь здійснить те, про що Його неустанно просимо. Чи не наказав нам Христос просити і молитися? Він же сказав:

«Просіть, і дасться вам, шукайте, і знайдете, стукайте, і відчиниться вам...» (Мт. 7, 8).

Та важливість молитви, зокрема літургійної, є ще й у тому, що в ній віруюча людина висловлює свою віру в об'явлені таїнства віри і своє глибоке розуміння самої істоти цілої Христової Церкви, а в ній – і своєї рідної Церкви, як невід'ємної, повноцінної і в обряді, Літургії, церковному управлінні, традицією освяченій духовній спадщині самобутньої її частини. Літургійна молитва стає передвісником формулювань основних правд віри в «Символах-ісповідах віри» в минулих століттях. Літургійна молитва творить основу для таких же правно-канонічних формулювань, що стосуються самої Церкви. Тому я вдячний вам, що ви виявили свою зрілу християнську віру, коли молилися і молитесь «за Блаженнішого Патріарха Києво-Галицького і всієї Русі» у своїх Божих храмах, коли молилися так за нього на гробі Св. Апостола Петра в 1975 р. в часі Святого Року. Свою молитовну віру в завершення Повноти своєї Церкви маніфестували ви також співом, молитвою за Патріарха так само, як наш нарід молиться співом-молитвою і маніфестує свою вірність в єдність – «Боже, нам єдність подай», чи віру в завершення своїх змагань за Повноту волі, коли благає – «люд у кайданах, край у неволі, навіть молитись ворог не дасть... Боже, Великий, дай йому волю, дай йому долю, дай йому щастя, силу і власть...».

Патріархат, видіння вашої віруючої душі, стався для вас живою дійсністю! Таким він для вас залишиться в майбутньому! Бо ще трохи, і Патріарх, за якого молилися, переступить поріг туземного життя, і не стане видимого символу й уособлення Патріархату в його особі. Та в вашій свідомості і вашому видінні остається жива і дійсна Українська Церква, увінчана патріаршим вінцем!

Тому заповітую вам: Моліться, як дотепер, за Патріарха Києво-Галицького і всієї Русі, безіменного і ще невідомого! Прийде час, коли Всемогучий Господь пошле його нашій Церкві й об'явить його ім'я! Але наш патріархат ми вже маємо!

Сьогодні
у часописі
«Мета»:

2–3 стор.

Новий рік розпочато
започаткуванням
«Золотої книги тверезості»

У гарнізонному храмі Львова
Літургія служитиметься
англійською мовою

4–6 стор.

Сучасне ідолопоклонство: у
Росії створюють секту Путіна

Один із найсильніших боксерів
світу повернувся до Бога

Президенти США
і їхня релігія,

7–8 стор.

«Вигнання Христа»: куди веде світ «єврократія»

о. Богдан Білинський:
Пам'яті священника і вчителя

9–10 стор.

Чому не відбулося об'єднання
Київського Патріархату та УАПЦ?

Чи знає диявол наші думки?

Бог існує! Доведено наукою

11–12 стор.

Заробітчанська хвиля

Ще два чудесні
зцілення в Люрді

Польська співачка
заплатить штраф за образ
почувань віруючих

Чому не відбулося об'єднання Київського Патріархату та УАПЦ?

фото: <http://www.bilozerska.info/>

Чимало православних вірних України щиро сподівалися, що вкотре започаткований восени 2011 року діалог між УПЦ Київського Патріархату та УАПЦ цього разу таки завершиться об'єднанням. На жаль, замість очікуваної єдності, перемовини завершилися так само, як і дві попередні спроби – зривом домовленостей з боку УАПЦ.

Пояснюючи своє ставлення до такого сумного підсумку, Священний Синод Київського Патріархату в своїх документах назвав головну причину того, що сталося – об'єднання не відбулося через те, що два ключові архiereї УАПЦ – митрополит Мефодій і митрополит Андрій – висунули умову фактичної відставки Патріарха Філарета з посади Предстоятеля Церкви.

Свій погляд на це питання представив і єпископ Євстратій Зоря (УПЦ КП): «Після відмови митрополита Мефодія підписати Підсумковий документ стало зрозуміло, що все йде до зриву конструктивного діалогу – за попереднім сценарієм 2001-го та 2005-го років. Після листопадового Архидерейського собору УАПЦ таке розуміння переросло у впевненість, яку лише підтвердили позиції ключових архiereїв УАПЦ, висловлені під час їхнього спілкування зі світським посередником діалогу. Саме тому Священний Синод Київського Патріархату 13 грудня 2011 р. прийняв рішення припинити офіційний діалог з керівництвом УАПЦ. Бо стало оче-

видним, що цей діалог використовується деякими його учасниками лише як ширма для досягнення давньої московської мрії – усунення Патріарха Філарета з посади Предстоятеля.

Слід підкреслити: УПЦ КП не відмовилася від діалогу з УАПЦ, як того, але вирішила вести його лише з тими, хто справді прагне єдності та автокефалії Української Церкви, а не з тими, хто свідомо чи несвідомо грає своїми діями на руку Москви, намагаючись розхитати УПЦ КП та організувати переворот у її керівництві».

Філарет: Кіріл має намір ліквідувати незалежність УПЦ МП

Патріарх Московський Кіріл поставив перед собою мету знищити незалежність Української православної Церкви Московського патріархату. Про це в інтерв'ю журналу «Weekend.ua» заявив предстоятель Української православної Церкви Київського патріархату Філарет. «З цим пов'язані його часті приїзди до України, а в офіційних документах Священного Синоду Російської Церкви зникла навіть назва «Українська православна Церква». У постановках Синоду тепер говориться, що патріарх відвідав Київську, Харківську Луганську, Чернівецьку єпархії Російської православної Церкви», – відзначив Філарет. За його словами, все це свідчить про те, що керівництво Російської православної Церкви «не хоче бачити самостійну Українську Церкву навіть у складі Московської патріархії».

Патріарх Філарет також відзначив, що переговори між УПЦ Київського патріархату та Українською автокефальною православною Церквою зірвалися з вини Москви. «Річ у тім, що керівники УАПЦ ставлять умову – усунути мене від керівництва Церквою: мовляв, патріарх Філарет і предстоятель УАПЦ митрополит Мефодій повинні відмовитися від посад, а після цього Церкви об'єднаються і виберуть нового патріарха. Така умова ставиться протягом багатьох років, оскільки змістити мене з київської катедри – давнє бажання Москви. А митрополит Мефодій його озвучує», – заявив предстоятель УПЦ КП Філарет.

За даними Всеукраїнського соціологічного опиту населення України, проведеного фондом «Демократичні ініціативи» та фірмою «Юкрейніан соціолоджі сервіс» протягом 22 листопада – 6 грудня 2011 року, громадяни України позиціонують себе у таких конфесіях: Українська православна Церква Київського Патріархату – 31,1%, Українська православна Церква (Московський Патріархат) – 25,9%, Українська Греко-Католицька Церква – 8,5%, Українська автокефальна православна Церква – 1,7%, Римо-Католицька Церква – 1,1%, протестанти – 1%, мусульмани – 0,2%, важко відповісти – 6,2%.

Християни США обурені страхівками, що покривають витрати на контрацепцію

Протестантські та католицька общини розкритикували рішення адміністрації президента Барака Обами не звільняти релігійні організації від необхідності набувати медичної страхівки, яка покриває витрати на контрацепцію, стерилізацію та інші засоби, що провокують аборти. А саме таке нововведення передбачене ухваленням нового закону про охорону здоров'я.

Незважаючи на те, що деякі лікарські препарати, на які в обов'язковому порядку поширюється страхівка, можуть викликати переривання вагітності, рішення адміністрації Обами змушує працедавців набувати страхові поліси, які покривають витрати на такі препарати, навіть тоді, коли самі працедавці вважають це за аморальне. Ухваленням нового закону про охорону здоров'я адміністрація президента Обами намагається реформувати систему надання медичних послуг у США, розширивши, перш за все, перелік профілактичних медичних послуг. Християни ж вважають, що такий закон порушує право на свободу совісті багатьох віруючих американців і є антирелігійним.

Національна асоціація євангелістів також різко відреагувала на рішення Білого дому, висловивши своє «глибоке розчарування» щодо прийнятого закону. Свобода совісті є «священним даром від Бога, а не г'рантом від держави», – заявив віце-президент зі зв'язків із державними органами

цієї організації Гален Кері, і «жоден уряд не має права змушувати своїх громадян іти на компроміс зі своєю совістю, зневажаючи наші найзаповітніші свободи та створюючи небезпечний прецедент». Обурені християни також стверджують, що уряд США і так щороку виділяє близько \$ 1,9 млрд. коштів платників податків на реалізацію програми планування сім'ї.

Враховуючи серйозне обурення християн ухваленням нового закону про охорону здоров'я, християнські общини можуть піти на те, аби сплачувати штрафи замість того, щоби йти на компроміс зі своєю совістю.

ТЕОДОР РОМЖА: ЄПИСКОП-МУЧЕНИК

Після армійської служби єпархія направляє його душпастирем у села Березово та Нижній Бистрий Хустського району.

Але це не те, чого потребував Ромжа. У листі до товариша у Швейцарію він іронічно пише: «Тутешня моя робота не має майже нічого спільного з місійною діяльністю: вже виджу, що за п'ять років із мене буде добрий сільський піп».

Втім, він вирізняється з-поміж інших греко-католицьких панотців. Власне, ламає сам стереотип уніатського священика. Під впливом «Руссікуму» відпустив довгу чорну бороду, що на Закарпатті асоціювалася завжди з православ'ям. Був вірним і дуже бережливим до православних літургійних приписів, які досконало вивчив у колегії. Окрім того, залишався сучасною людиною – до вірних їздив на велосипеді. Полюбляв рибалити, лижний відпочинок, цигарки, радіо. Але бачив, що на Закарпатті знайти себе йому не вдається. Тому мріє про докторат у Римі.

Проте на заваді стає політика. 22 вересня 1938 року його знову мобілізують до війська. Однак Чехословаччина не наважується на війну з Гітлером і врешті-решт розпадається. Закарпаття окупує Угорщина. У нових умовах влітку 1939-го єпископ Олександр Стойка іменує 28-річного Теодора Ромжу, з яких той сім років простудіював у Римі, професором Ужгородської духовної семінарії. На цей час у молодого священика вже був закордонний паспорт, проте він мусив підпорядковуватися волі керівництва. Це був останній шанс піти місіонерським шляхом. З цього часу доля Теодора Ромжі від нього вже не залежала. Все розвивалося наперед визначеним руслом.

У семінарії він, крім усього іншого, виконує обов'язки духовного наставника, тобто стежить за душевним станом кожного семинариста. Всі відзначають високу вимогливість о. Ромжі як до себе, так і до інших. Молодий викладач налаштований критично до порядків у семінарії. «Пора би врешті покінчити зі старою, дряхлою традицією, яка, по-моєму, базується на принципі матеріальної зацікавленості, – пише він ректору «Руссікуму». – Мені здавалося дуже дивним, коли добрим називали парафію, де священик має високі прибутки, а поганою – де невисокі. Це означає, що критерієм «добротою» чи «поганого» приходу є не любов до Бога і досконале життя вірних, а щось матеріальне». Він і далі залишався ідеалістом-місіонером, для якого найцінніше – це самопожертва.

Сходження

Мукачівська греко-католицька єпархія в ті часи була ареною великої політичної боротьби. Угорщина хотіла зробити її своїм інструментом у справі мадяризації тутешнього населення, але наштотувалась на опір. Єдності не було навіть у самому керівництві єпархії. За таких обставин раптово помирає єпископ Олександр Стойка, у якого в останні роки виникли деякі суперечності з мадярами. Угорці нарешті отримали можливість одягнути єпископську митру на свого кандидата. Але Рим був проти, тому процес призначення нового єпископа затягується. 2 січня 1944 року Апостольський Престіл призначає лише тимчасового адміністратора Мукачівської єпархії – угорського Гайдудорозького єпископа Миколая Дудаши.

Усе різко змінює ситуація на Східному фронті. Бої точаться вже в Карпатах, і всім зрозуміло, що незабаром радянські війська вступають на Закарпаття.

(Далі – у наступному числі «Мети»)

Олександр ГАВРОШ,
«Український тиждень»

